

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 1-1/2016 г.

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО, обн. ДВ, бр. 57/02.07.2004 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 12/2016 г.), във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 36, ал. 10 и 11 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ, бр. 73/2007 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.)

СЪГЛАСУВАМ

Проект на План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) 2016-2021 г.

Възложител: Басейнова дирекция за управление на водите „Дунавски район“ - Плевен

Характеристика на проекта на ПУРН в ДРБУ:

Проектът на ПУРН в ДРБУ е изготвен съгласно изискванията на *Закона за водите* (ЗВ) и *Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 23.10.2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения*.

ПУРН се отнася за територията на Дунавски район за басейново управление, който е част от международния речен басейн на река Дунав. Районът обхваща територия от 47235 км², което представлява 42,5 % от територията на Република България и включва водосборните области на реките Искър, Ерма, Нишава, Огоста и западно от Огоста, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом и Дунавски Добруджански реки и водите на река Дунав. В административно-териториално отношение ДРБУ е разположен на територията на 126 общини в рамките на 18 области: Видин, Монтана, Враца, София, Стара Загора, Сливен, София (столица), Перник, Ловеч, Добрич, Търговище, Габрово, Велико Търново, Варна, Шумен, Силистра, Разград, Плевен и Русе. В ДРБУ са определени 26 района със значителен потенциален риск от наводнения, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

Проектът на ПУРН в ДРБУ съдържа 12 раздела с приложения към тях:

- 1: Въведение;

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

- 2: Заключение от предварителната оценка на риска от наводнения;
- 3: Карти на заплахата и на риска от наводнения;
- 4: Цели и приоритети за управление на риска от наводнения;
- 5: Програма от мерки за намаляване на риска от наводнения;
- 6: Изпълнение на Плана за управление на риска от наводнения в периода 2017-2021 г.;
- 7: Координация с Рамковата Директива 2000/60/ЕС;
- 8: Координация с други планове и програми;
- 9: Трансгранична координация при разработване на ПУРН;
- 10: Прилагане на принципа на солидарност;
- 11: Информирание и консултации с обществеността;
- 12: Заключение и следващи стъпки.

ПУРН разглежда всички аспекти на управлението на риска от наводнения, отчитайки характеристиките на конкретния речен басейн и интегрира аспектите на опазване на околната среда, като осигурява високо ниво на опазването ѝ. В него е включена Програма от мерки, която се съсредоточава върху предотвратяване, защита, повишаване на подготвеността и информираността по отношение на наводненията, за намаляване неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност от наводненията в ДРБУ и по-конкретно в определените райони със значителен потенциален риск от наводнения.

поради следните **мотиви**:

1. ПУРН е насочен към изпълнение на националните ангажменти, произтичащи от европейското законодателство и приоритетите и целите при управление на риска от наводнения са определени на база дефинираните на национално ниво приоритети и цели. Всички приоритети и цели на проекта на ПУРН са насочени към опазване на околната среда и човешкото здраве.
2. Проектът на ПУРН е съобразен и не влиза в противоречие с наличните стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към него, включително и с такива, поставящи цели по опазване на околната среда.
3. Съгласно направените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве:
  - На ниво „приоритети и цели“ се очакват единствено положителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве;
  - На ниво „мерки“ се очаква ПУРН да окаже предимно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве - при реализирането на голяма част от мерките в Програмата от мерки се очаква или директен принос към опазване на околната среда или нямат пряко въздействие върху околната среда като цяло, но имат общ положителен ефект или подпомагат намаляване или избягване на отрицателните въздействия върху защитени зони и територии, както и за опазване на елементи на ландшафта. Част от мерките предвиждат реализацията на структурни/строителни решения или дейности с пряк ефект върху околната среда, като се очакват преки отрицателни въздействия при изпълнението (реализацията) им, като тези въздействия са с краткосрочна продължителност (само по време на строителството/ възстановяването/ почистването), като цяло степента на въздействие е незначителна и с ограничен локален характер в района на прилагането им. С цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятни последствия от осъществяването на ПУРН върху отделните компоненти на околната среда са предложени съответни мерки, спазването на

- които осигурява положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве на плана;
- Изпълнението на ПУРН ще допринесе за предотвратяване на относимите към плана екологични проблеми за определените райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) на територията на ДРБУ, като не се очаква възникване на нови екологични проблеми в резултат на реализацията на плана;
  - Въз основа на анализа и оценката на евентуалното трансгранично въздействие е направено заключение, че мерките, предложени в ПУРН в ДРБУ няма да окажат неблагоприятно въздействие върху съседните държави.
4. За проекта на ПУРН е изготвен Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху предмета и целите на опазване на защитените зони, като:
- 4.1. ДОСВ е оценен с положителна оценка на качеството, след което е публикуван на интернет страницата на МОСВ. В рамките на предвидения в Наредбата за ОС едномесечен срок за достъп на обществеността до доклада, в МОСВ не са получени мотивирани писмени становища и не е постъпила информация, попадаща в хипотезата на чл. 23, ал. 6 от *Наредбата за ЕО* и чл. 36, ал. 9 от *Наредбата за ОС*;
- 4.2. В ДОСВ са идентифицирани природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони, които могат да бъдат засегнати от реализирането на плана. Анализирани са предвидените в ПУРН мерки и въздействието им върху елементите от националната екологична мрежа и въз основа на това е направено обобщено заключение за липса на значителна степен на отрицателно въздействие върху целостта, предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Natura 2000, които могат да бъдат засегнати от реализирането на Плана за управление на риска от наводнения в Дунавски район;
- 4.3. При спазване на предвидените по-долу общи и специфични смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и отстраняване на неблагоприятни въздействия от прилагането на ПУРН върху защитените зони:
- Въздействията върху тях като унищожаване/увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици, ще са в незначителна степен;
  - Фрагментирането на природните местообитания и местообитания на видовете ще бъде незначително и целостта на зоните ще бъде запазена;
  - Кохерентността на мрежата от защитени зони и генетичния обмен между видовете, предмет на опазване в тях, няма да бъдат нарушени;
  - Безпокойството на видовете ще е временно и обратимо и няма да доведе до нарушаване на структурата и числеността на популациите им.
- 4.4. При спазване на постановените условия кумулативното въздействие от прилагането на мерките от ПУРН и други с подобен характер планове, програми, проекти и инвестиционни предложения ще бъде сведено до минимум.
5. В доклада за ЕО са разгледани „нулева“ алтернатива (равносилна на отказ от реализирането на ПУРН), алтернативи по отношение на РЗПРН и алтернативи по отношение на мерките за управление на риска от наводнения. Анализът на алтернативите показва, че:
- „Нулевата“ алтернатива е неприемлива, тъй като ще има отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве в сравнение с алтернативата за реализиране на ПУРН;

- РЗПРН са идентифицирани на базата на критерии, обособени в категории – човешко здраве, стопанска дейност, околна среда и културно-историческо наследство, в т.ч. при взимане предвид на резултатите от проведените обсъждания и консултации;
  - Мерките за управление на риска от наводнения са избрани като комбинация от потенциалните варианти, чрез използването на мулти-критериален анализ.
- В резултат е препоръчан избора на разглеждания вариант на ПУРН.
6. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването като цяло се очаква прилагането на плана да има благоприятно въздействие върху човешкото здраве, доколкото изпълнението му ще допринесе за превенция и запазване здравето на хората вследствие предотвратяване или минимизиране на щетите при наводнения.
  7. В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятни последици от реализирането на ПУРН.
  8. В хода на процедурата по екологична оценка са проведени консултации, в т.ч. обществено обсъждане, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин в документацията по екологична оценка. Не са получени отрицателни становища и възражения, в т.ч. по законосъобразност, по време на консултациите.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици:

A. Общи мерки:

1. Планирането и осъществяването на всички дейности в рамките на ПУРН да не противоречат на режимите, в т.ч. на защитените зони, постановени със заповедите за обявяването и плановете за управлението им, както и на режимите на защитените територии, въведени със *Закона за защитените територии*, заповедите за обявяването и плановете за управлението им, *Закона за горите* и подзаконовите нормативни актове по прилагането.
2. Всички инвестиционни предложения, планове и програми, произтичащи от предвижданията на ПУРН, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС), както и инвестиционни предложения, планове, програми, и проекти в обхвата на чл. 31, ал. 1 от *Закона за биологичното разнообразие* да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с положителен диспозитив на компетентния орган по околна среда и при съобразяване с условията и мерките в съответния административен акт.
3. Предвижданията на Общите устройствени планове на общините да бъдат съобразени с анализирания и моделиран обхват при сценарий на вероятност на 20-годишната вълна.
4. При прилагането на мерките за възстановяване на компрометирани диги, надграждане на диги, изграждане на земно-насипна дига и комбинация, планиране и изграждане на линейни защитни съоръжения /охранителни канали, преустройство или изграждане на дренажни съоръжения, строителните работи да се извършват за кратък период извън размножителният сезон на животинските видове по Приложения № 2 и № 3 на *Закона за биологичното разнообразие*, от

март до юли, за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване.

5. При прилагане на мярката за осигуряване на скатове за задържане да се предвиждат залесителните дейности само с местни видове, вкл. такива, формиращи крайречни местообитания.

Б. Мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРН:

1. В ПУРН да се даде допълнителна информация кои водоземни съоръжения за обществено питейно-битово водоснабдяване попадат в границите на заливане при различните сценарии на наводнения в РЗПРН съгласно съответните карти.

В. Мерки за изпълнение при прилагането на ПУРН:

1. Общи смекчаващи мерки, които да се прилагат в защитените зони за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятни въздействия от заложените в ПУРН структурни/строителни мерки:
  - 1.1. Всички структурни мерки от Програмата от мерки на ПУРН, свързани с изграждане на нови диги и корекции, освен при доказана необходимост и липса на алтернативни решения, да се реализират извън границите на защитените зони и след оценка съгласно мярка I.A.2. Мярката не се отнася за тези структурни мерки, предвиджани в населени места и селищни образувания, попадащи в границите на зоните.
  - 1.2. На етап идеен проект, да се консултира с БДДР възможността за заместване на инженерно-технически структурни мерки, за които в ДОСВ е идентифициран потенциал за значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, с попадащи мерки от националния каталог от мерки, съгласно таблица 8 „Предлагани алтернативи на конкретни мерки от Програмата от мерки за ПУРН в ДРБУ“ от ДОСВ.
  - 1.3. С цел недопускане на значително кумулативно отрицателно въздействие всички планове, проекти, програми и инвестиционни предложения, които могат да окажат хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела в обхвата на ДРБУ и не са свързани с изпълнение на мерки от ПУРН и ПУРБ, да бъдат консултирани с БДДР и съобразени с териториалния обхват и период на изпълнение на предвидените в ПУРН мерки, които следва да се считат за приоритетни.
  - 1.4. При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника.
  - 1.5. При прилагане на структурните мерки в защитени зони всички съпътстващи дейности (напр. обслужващи строителството пътища) да бъдат ситуирани при възможност извън природни местообитания или местообитания на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони.
2. Специфични смекчаващи мерки, които да се прилагат в защитените зони за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятни въздействия от заложените в ПУРН структурни/строителни мерки:
  - 2.1. В случай, че изпълнението на мерки за поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.) и създаване или възстановяване чрез

оводняване на влажна зона, е свързано със създаване на нови канали, това да се осъществи за кратък период извън размножителния период на консервационно значимите видове.

- 2.2. Изпълнението на мерки за отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна:
  - 2.2.1. да се осъществява само в коритата на реките, без да се засягат крайречната и естествената островна растителност;
  - 2.2.2. да се прилагат извън размножителния период на водозависимите видове;
  - 2.2.3. да се прилага при доказана необходимост по надлежния ред.
- 2.3. Мярката за премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета да се прилага извън размножителния период на водозависимите видовете.
- 2.4. Мерките за премахване на опасни, пречещи и/или неефективни язовири и регулиращи съоръжения за изпускане на води зад дигите да се изпълняват:
  - 2.4.1. чрез регулирано източване с по-малък дебит и по-голяма продължителност с цел намаляване на върха на високата вода.
  - 2.4.2. извън размножителния период на консервационно значимите водозависими и крайречни животински видове.
- 2.5. Мярката за създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките да се планира само в заблатени крайречни райони, където допълнителното им заливане не променя съществено хидрофизичните условия на терена, а опресняването на застоялите води би имало положителен ефект върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоните.
3. При реализиране на мерките по плана да се включват критерии, свързани с насърчаване на зелените проекти.
4. Ежегодно (пролет и есен) обследване на техническото, експлоатационното състояние на малките язовири и определяне на свободните обеми. При необходимост набелязване мерки за поддържане и ремонт.
5. Разработване и прилагане на програма на мониторинг на качеството на водата от засегнати след наводнения водоземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.
6. Прекратяване на водоземането за питейно-битови цели от водоземни съоръжения при констатирано замърсяване на добиваната вода вследствие на наводнение.
7. За предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНRP) и предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал (ПСВRP), които попадат в РЗПРН - при актуализирането на докладите им за политиката за предотвратяване на големи аварии и докладите за безопасност - при необходимост да се изисква и становище от Басейновата дирекция.
8. В Аварийните планове на ПСВRP, които попадат в РЗПРН, да се взема предвид наличието на условия на уязвимост от наводнения, свързано с вероятност от възникване на голяма авария и да се предвидят конкретни мерки за намаляване на евентуалните последици за околната среда и живота и здравето на хората при

възникване на авария в резултат от наводнения, като в тези случаи да се изисква и становище от Басейновата дирекция.

9. При условие, че предвидените в ПУРН мерки за защита от наводнения ще се прилагат в санитарно-охранителни зони на водоизточници за питейно-битови цели или минерални води, то тези мерки следва да се съобразят с режимите на ограничения и забрани в тези зони.
10. Да се осигури допълнителна информация кои естествени извори и водоземни съоръжения на минерални води попадат в границите на заливане при различните сценарии на наводнения в РЗПРН съгласно съответните карти.

II. Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН за периода 2016-2021 г.:

1. На всеки две години Басейнова дирекция "Дунавски район" (БДДР) - Плевен да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ПУРН, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването му, който да представя в МОСВ за одобряване не по-късно от 1 юли на всяка трета година.
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ПУРН да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Периодичност на отчитане	Отговорен орган за изпълнението
Съгласувани инвестиционни предложения за защита от вредното въздействие на водите	Брой становища за допустимост по чл. 155, ал.1, т.23 от Закона за водите	Ежегодно	БДДР
Стартирани инвестиционни предложения/дейности от Програмата от мерки в ПУРН: <ul style="list-style-type: none"> • Издадени разрешителни за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за регулиране на оттока и за защита от вредното въздействие на водите (в границите на и извън защитени зони); • Издадени разрешителни, свързани с осигуряване на проводимост на речните корита и дерета за преминаване на висока вълна; • Предварителни уведомления за ползване на повърхностни води чрез поставяне на временни отбивни 	Брой издадени разрешителни; Брой обработени уведомления; Брой обследвани участъци; Брой обследвани язовирни стени и съоръженията към тях.	Ежегодно	БДДР Държавна агенция за метрологичен и технически надзор

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Периодичност на отчитане	Отговорен орган за изпълнението
<p>съоръжения, необходими за изграждането на строителен обект, във връзка със защита от вредното въздействие на водите (в границите на и извън защитени зони);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предварителни уведомления за поддържане проводимостта на некоригирани речни легла извън границите на населените места с цел осигуряване на проводимост, и когато не попадат в зони по чл. 119а, ал.1, т.5 от Закона за водите; • Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и участъците с намалена проводимост. 			
Поддържане на регистър по изпълнените мерки от Програмата от мерки в ПУРН (код, име, място на прилагане, вкл. име и код на защитена зона)	Брой стартирани и брой изпълнени мерки	Ежегодно	БДДР
Провеждане на мониторинг на качеството на водата от засегнати при наводнение водоземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и санитарно-охранителни зони	Показатели по Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели	По време и след наводнения на водоземни съоръжения и санитарно-охранителни зони	Титуляри на водоземните съоръжения МЗ/РЗИ
Изпълнение на дейности за повишаване на естественото водозадържане	Брой стартирани и брой изпълнени проекти	Ежегодно	БДДР, общини, собственици/ стопани на съответната горска територия
Провеждане на мониторинг на биологични и физикохимични показатели за качество, определящи екологичното състояние на водите във водните тела, засегнати от дейности по изпълнение на мерки от ПУРН	Брой наблюдавани пунктове и резултати от мониторинга	Ежегодно	БДДР, ИАОС, Регионални лаборатории към ИАОС
Събиране на информация и поддържане на регистър за настъпили наводнения, включително за причинени щети	Брой регистрирани наводнения Брой регистрирани щети	Ежегодно	БДДР, съответните общини, ГД ПБЗН, НИМХ

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на плана, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящото становище, възложителят/новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 4 от ЗООС, становището губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен плана.

Заинтересованите лица могат да обжалват становището пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪР:

Дата: 12.12.2016г.

